

Список використаних джерел

1. Примаченко Іван. «Штучний інтелект в освіті: можливості, виклики та перші кроки великої адаптації». URL: <https://life.pravda.com.ua/columns/2023/08/4/255650/>
2. Концепція розвитку штучного інтелекту в Україні: схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 2 грудня 2020 р. № 1556-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-%D1%80#Text> (дата звернення: 02.04.2024).
3. Що писали про штучний інтелект українські медіа в 2023 році: дослідження. URL: <https://mmr.ua/show/shho-pysaly-pro-shtuchnyj-intelekt-ukrayinski-media-v-2023-roczy-doslidzhennya>
4. Meet Jill Watson: Georgia Tech's first AI teaching assistant. URL: <https://pe.gatech.edu/blog/meet-jill-watson-georgia-techs-first-ai-teaching-assistant>.
5. Кулешов С.О. Особливості використання штучного інтелекту в системі вищої освіти США: Матеріали III Всеукраїнської наук.-практ. інтернет-конф. Сучасні комп'ютерні та інформаційні системи і технології: (Запоріжжя, 12-19 грудня 2022 р.). Запоріжжя: ТДАТУ, 2022. 456 с. URL: http://elar.tsatu.edu.ua/bitstream/123456789/16990/1/conferens%20III%20%202022_448-450.pdf
6. Драч І. та ін. Використання штучного інтелекту у вищій освіті. Міжнародний науковий журнал «Університети і лідерство». №15 (2023). DOI: <https://doi.org/10.31874/2520-6702-2023-15-66-82>

*Світлана Дубовик к.пед.н., доц.
кафедри педагогіки та психології*

ІНФОРМАЦІЙНА КУЛЬТУРА ЯК СКЛАДОВА ДІЛОВОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ

У період формування цифрової економіки та суспільства зростає роль активного залучення вищих навчальних закладів в безмежний простір цифрових інформаційних та соціальних мереж, а, відповідно, змінюються вимоги до змісту та технологій навчання сучасного університету. Також, в умовах турбулентності освітньої системи, пов'язаної з викликами сьогодення, є актуальною потреба створення умов для впровадження та розвитку цифрового освітнього середовища, здатного забезпечити реалізацію якісного освітнього процесу та, одночасно, формування цифрових компетентностей майбутніх фахівців.

Характеризуючи новітні тенденції розвитку сучасної освіти в умовах цифрових технологій, відомі фахівці в галузі філософії освіти Чень З., Цзен Х. Дж. Та Юань С. Х. стверджують: «коли відкритість і безкоштовність інтернету поєднується з освітою – це дорівнюється до освітньої революції [3].

Водночас, досліджуючи сутність та основні характеристики цифрової культури як складової цифрової компетентності Ванг Дечонг та О. О. Дольська підкреслюють, що: «комп'ютерно-інформаційні технології починають набувати не просто істотне значення, а домінуюче, що відбивається на зворотньому процесі не тільки матеріального буття, але і мислення, нашої рефлексії. Як наслідок – вносяться коригування у соціум, у соціальні відносини, у культуру спілкування, у смислові значення, у мову, її стилістику тощо» [1].

Актуальне питання формування нової культури («інформаційної», «цифрової») в умовах цифровізації суспільства досліджується багатьма українськими та зарубіжними науковцями. Наукова увага приділяється вивченню особливостей цифрової культури, трансформації людської ідентичності в умовах нових інформаційно-комунікаційних технологій, переосмисленню зв'язків між окремими людьми та спільнотами, трансформації цінностей, змін в організації комунікації, в її сутності та мові. Зазначаючи глобальні зміни, що відбуваються не тільки в суспільстві, але й в людині, Ванг Дечонг та О. О. Дольська пишуть: «...інформаційне суспільство дозволяє людині отримати подвійну ідентичність: «офлайнову» фізичну ідентичність та «онлайнову» віртуальну. А це вже ознаки появи віртуального суб'єкта. У процесі конструювання останнього може формуватися поведінка, відмінна від поведінки реального суб'єкта» [1].

З огляду на вищевказане, проблема формування цифрової культури майбутнього фахівця стає одним з найважливіших завдань сучасного університету.

Існує декілька підходів щодо розуміння сутності феномену цифрової культури. Так, у рамках функціонального підходу С. Ілляш вважає, що «бути

культурним – це вміти користуватися засобами сучасних інформаційних технологій, мати уявлення про все те, що створено людством у цій галузі [2].

Прихильниця культурологічного підходу О. Повідайчик, у своєму дисертаційному дослідженні, зазначає, що інформаційна культура знаходиться на одному рівні з культурою праці, побуту, поведінки, мови, а також професійною, моральною культурою тощо. Вона своїми елементами включена у всі види цих культур. При цьому інформаційну культуру розглядають як якісну характеристику результату розвитку суспільства і особистості в галузі виробництва, передачі, збереження і переробки інформації, а також сам процес діяльності у названій сфері [3].

Тож, розглядаючи інформаційну культуру в рамках культурологічного підходу наведемо наступні її визначення. Інформаційна культура в широкому значенні — це сукупність принципів і реальних механізмів, що забезпечують позитивні взаємодії етнічних національних і професійних культур, також сполученість у загальному досвіді людства [4].

Інформаційну культуру у вузькому сенсі «можна трактувати як найбільш оптимальні способи обміну даними, інформацією та подання їх зацікавленому споживачу для вирішення теоретичних і практичних завдань, а також як механізми вдосконалення системи навчання, підготовки людини до ефективного використання інформаційних засобів та інформації. До основних елементів інформаційної культури належать наступні: а) комунікативний (культура спілкування); б) лексичний (культури письма і оформлення ділової документації, мовна культура); в) інтелектуальний (культура науково-дослідної і розумової діяльності); г) інформаційно-правовий; світоглядний та моральний. Всі вказані елементи інформаційної культури особистості взаємопов'язані і взаємозумовлені» [4].

Тож, для сучасного університету соціальним замовленням цифрової економіки та суспільства є забезпечення високого рівня інформаційної культури майбутніх фахівців, здатних до ефективної професійної діяльності, ділової взаємодії та успішної реалізації власного потенціалу. Процес

формування інформаційної культури як складової загальної культури особистості студента має включати освітні програми загальної культури суспільства, професійної культури, культури ділової взаємодії та спілкування.

Список використаних джерел

1. Дечонг В., Дольська О. Цифрова культура: особливості та її основні характеристики // Актуальні проблеми філософії та соціології: збірник тез та доповідей. Одеса: вид. дім "Гельветика" С. 15-21.
2. Ілляш С. Інформаційна культура як важлива складова професійної культури майбутнього вчителя початкових класів. *Наука і освіта*. №3, 2014. С. 68–72.
3. Повідайчик О.С. Формування інформаційної культури майбутнього соціального працівника в процесі професійної підготовки: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2007. 278 с.
4. Уханова Н.С., Інформаційна культура особистості: сутність і зміст. *Інформація і право*. № 1(36), 2021, С.159-156.
https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%86%D0%BD%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B0_%D0%BA%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0

*Котенок Дарія, к.е.н., доцент
кафедра економічної теорії*

ІІІ В ОСВІТІ: ПАРАДИГМИ ПРИЗНАЧЕННЯ

У відповідь на глобальні тенденції цифровізації та з метою гармонізації власних стратегічних цілей з європейськими, Україна взяла курс на інтеграцію ключових європейських ініціатив в національний інформаційний простір.

Цифрові технології вже стали невід'ємною частиною нашого повсякденного життя. Вони змінили те, як ми шукаємо інформацію / спілкуємося / поводимося. Як наслідок, освітній простір трансформується: дедалі більше освітніх стандартів містять компетентності та результати навчання, що пов'язані з цифровою культурою, а отже все більше відповідних дисциплін імплементується до освітніх програм.

Протягом останніх десятиліть популярності набули різноманітні інтерактивні освітні технології: планшети замість зошитів, навчальні